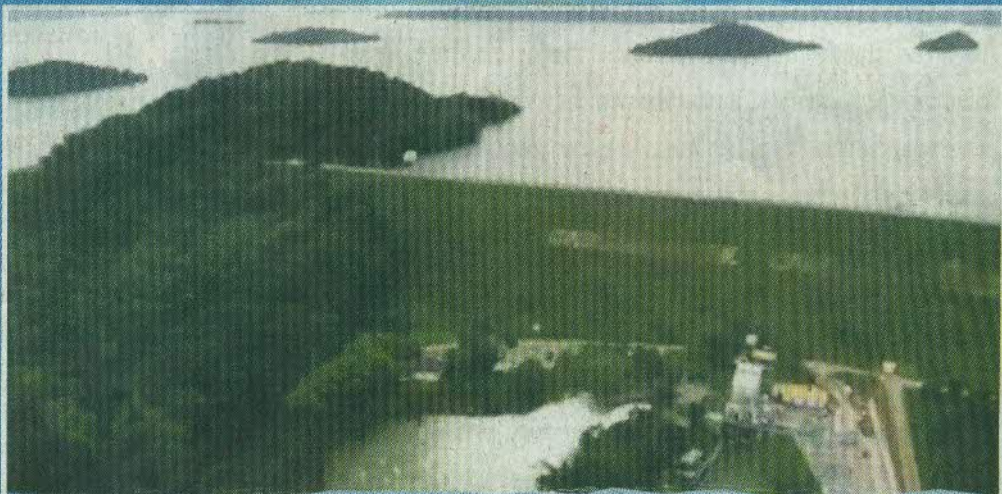

อ่านสถิติ หาคำตอบ

ทำไม 'น้ำเต็มเขื่อน' ตั้งแต่ก่อนกลางฝน

หน้า 3

	ปี.ค.	เบ.ย.	พ.ค.	ปี.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.
2561	46	42	43	50	91	100	?	?	?
2560	45	42	42	41	46	47	47	57	63
2559	36	31	28	27	30	26	29	42	52
2558	49	44	41	39	42	42	46	49	46
2557	60	48	37	37	45	45	50	69	65

หน่วย : %

สมชาย ใจดี

อ่านสถิติหาคำตอบ ทำไม 'น้ำเต็มเขื่อน' ตั้งแต่ก่อนกลางฝน

เต็มร้อย เปอร์เซ็นต์ของความจุไปแล้ว สำหรับเขื่อน “แก่งกระจาน” เมื่อราวเที่ยงของวันที่ 6 สิงหาคม ที่ผ่านมา โดยเขื่อนแห่งนี้มีปริมาตรความจุ 710 ล้านลูกบาศก์เมตร ซึ่งแปลว่าจากนี้ จะไม่สามารถรับน้ำได้อีกแม้แต่ลูกบาศก์เมตรเดียว แปลความให้ง่ายกว่านั้น หากฝนตกมาเท่าไรก็ มีความจำเป็นที่ต้องระบายออกไปเท่านั้น ไม่สามารถกักเก็บหรือชะลอน้ำได้อีกต่อไป แต่คำถามคือ เกิดอะไรขึ้นกับเขื่อนแก่งกระจาน ที่ทำให้น้ำเต็มตั้งแต่ยังไม่ถึงกลางฤดูฝนดี เพราะจากข้อมูลของ “คลังข้อมูลน้ำ และภูมิอากาศแห่งชาติ สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน)” ระบุว่ายังเหลืออีก 87 วัน จึงจะหมดฤดูฝน

และภาวะ “น้ำเต็มเขื่อน” นั้นถือว่าเป็นภาวะวิกฤตอย่างยิ่ง จึงเกิดคำถามว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องของเหตุสุดวิสัย หรือเป็นเรื่องของการบริหารจัดการน้ำ เราจึงจะยกสถิติแต่ละปีของน้ำในเขื่อนมาให้คุณ และอาจมีคำตอบสำหรับภาวะวิกฤตครั้งนี้ ที่เล่นเอา “คนเมืองเพชรฯ” นอนไม่หลับกันเลยทีเดียว

หากเทียบสถิติย้อนหลังของ “เขื่อนแก่งกระจาน” ณ วันที่ 6 สิงหาคม จะพบว่าเป็นสถิติที่น้ำที่มีปริมาณมากที่สุด โดยเฉพาะ 10 ปีย้อนหลัง โดยมี 2551 มีปริมาณน้ำ 80%, 2552 มีปริมาณน้ำ 69%, 2553 มีปริมาณน้ำ 28%, 2554 มีปริมาณน้ำ 57%, 2555 มีปริมาณน้ำ 55%, 2556 มีปริมาณน้ำ 47%, 2557

เดือนสิงหาคม จนถึงปลายเดือนตุลาคม น้ำจะมากขึ้นเรื่อยๆ และกว่าจะลดระดับลงจะอยู่ในช่วงปลายเดือนพฤศจิกายน

และเมื่อเทียบสถิติแล้วจะพบว่าช่วงปี 2557-2560 หรือตลอด 5 ปีที่ผ่านมา น้ำในเขื่อนแก่งกระจาน ติดอยู่ในเกณฑ์น้ำน้อยโดย ถ้าดูจาก ณ ปลายเดือนสิงหาคม ของตั้งแต่ปี 2557 เป็นต้นมา ไม่มีปีไหนที่น้ำเกินกว่า 50% โดยปี 2557 มีน้ำ 45% ปี 2558 มีน้ำ 42% ปี 2559 ซึ่งเป็นปีที่ประเทศไทยประสบภาวะภัยแล้ง ปลายเดือนสิงหาคม เขื่อนแห่งนี้มีน้ำ 26% และปี 2560 มีน้ำ 47%

หรือหากย้อนไปถึงปี 2554 ที่ว่ากันว่าน้ำมาก ครั้งนั้นปลายสิงหาคม ก็มีน้ำเพียง 64%

ดังนั้น จึงมีความเป็นไปได้ว่าหน่วยงานจัดการน้ำกำลังอ่านแผนกักเก็บน้ำ โดยดูจากสถิติที่ผ่านมา

อ่านสถิติหาคำตอบ

ทำไม 'น้ำเต็มเขื่อน' ตั้งแต่ก่อนกลางฝน

เต็มร้อย เปรียบเชืงของความจุไปแล้ว

สำหรับเขื่อน "แก่งกระจาน" เมื่อราวเที่ยวของวันที่ 6 สิงหาคม ที่ผ่านมา โดยเขื่อนแห่งนี้มีปริมาตรความจุ 710 ล้านลูกบาศก์เมตร ซึ่งแปลว่าจากนี้ จะไม่สามารถรับน้ำได้อีกแม้แต่ลูกบาศก์เมตรเดียว

แปลความให้ง่ายกว่านั้น หากฝนตกมาเท่าไรก็มีความจำเป็นที่ต้องระบายออกไปเท่านั้น ไม่สามารถกักเก็บหรือชะลอน้ำได้อีกต่อไป แต่คำถามคือ เกิดอะไรขึ้นกับเขื่อนแก่งกระจาน ที่ทำให้น้ำเต็มตั้งแต่ยังไม่กลางฤดูฝนดี เพราะจากข้อมูลของ "คลังข้อมูลน้ำและภูมิอากาศแห่งชาติ สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน)" ระบุว่ายังเหลืออีก 87 วัน จึงจะหมดฤดูฝน

และภาวะ "น้ำเต็มเขื่อน" นั้นถือว่าเป็นภาวะวิกฤตอย่างยิ่ง จึงเกิดคำถามว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องของเหตุสุดวิสัย หรือเป็นเรื่องของการบริหารจัดการน้ำ เราจึงจะยกสถิติแต่ละปีของน้ำในเขื่อนมาให้ดูและอาจจะมีคำตอบสำหรับภาวะวิกฤตครั้งนี้ ที่เล่นเอา "คนเมืองเพชรฯ" นอนไม่หลับกันเลยทีเดียว

หากเทียบสถิติย้อนหลังของ "เขื่อนแก่งกระจาน" ณ วันที่ 6 สิงหาคม จะพบว่าปีเป็นสถิติที่น้ำที่มีปริมาณมากที่สุด โดยเฉพาะ 10 ปีย้อนหลัง โดยมี 2551 มีปริมาณน้ำ 80%, 2552 มีปริมาณน้ำ 69%, 2553 มีปริมาณน้ำ 28%, 2554 มีปริมาณน้ำ 57%, 2555 มีปริมาณน้ำ 55%, 2556 มีปริมาณน้ำ 47%, 2557 มีปริมาณน้ำ 45%, 2558 มีปริมาณน้ำ 41%, 2559 มีปริมาณน้ำ 29%, 2560 มีปริมาณน้ำ 48% และปี 2561 มีปริมาณน้ำ 100%

ไม่นับปี 2551-2552 ต้องถือว่าช่วงนี้เป็นช่วงที่มีปริมาณน้ำน้อยด้วยซ้ำไป และจากนี้จะเป็นช่วงที่น้ำไหลเข้าเขื่อนมาก หากเทียบสถิติตั้งแต่ปลาย

เดือนสิงหาคม จนถึงปลายเดือนตุลาคม น้ำจะมากขึ้นเรื่อยๆ และกว่าจะลดระดับลงจะอยู่ในช่วงปลายเดือนพฤศจิกายน

และเมื่อเทียบสถิติแล้วจะพบว่าช่วงปี 2557-2560 หรือตลอด 5 ปีที่ผ่านมา น้ำในเขื่อนแก่งกระจาน ติดอยู่ในเกณฑ์น้ำน้อยโดย ถ้าดูจาก ณ ปลายเดือนสิงหาคม ของตั้งแต่ปี 2557 เป็นต้นมา ไม่มีปีไหนที่น้ำเกินกว่า 50% โดยปี 2557 มีน้ำ 45% ปี 2558 มีน้ำ 42% ปี 2559 ซึ่งเป็นปีที่ประเทศไทยประสบภาวะภัยแล้ง ปลายเดือนสิงหาคม เขื่อนแห่งนี้มีน้ำ 26% และปี 2560 มีน้ำ 47%

หรือหากย้อนไปถึงปี 2554 ที่ว่ากันว่าน้ำมากครั้งนั้นปลายสิงหาคม ก็มีน้ำเพียง 64%

ดังนั้น จึงมีความเป็นไปได้ว่าหน่วยงานจัดการน้ำกำลังอ่านแผนกักเก็บน้ำ โดยดูจากสถิติที่ผ่านมา

เขื่อนแก่งกระจาน

	บ.ค.	บ.ช.	บ.ค.	บ.ช.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	หน่วย : %
2561	46	42	43	50	91	100	?	?	?	
2560	45	42	42	41	46	47	47	57	63	
2559	36	31	28	27	30	26	29	42	52	
2558	49	44	41	39	42	42	46	49	46	
2557	60	48	37	37	45	45	50	69	65	เฉลี่ย

ว่าเขื่อนแห่งนี้มักประสบปัญหาน้ำน้อย จึงต้องการที่จะกักเก็บน้ำเอาไว้ และจะเห็นว่าหากนับช่วงปลายพฤษภาคม ที่เป็นช่วงปลายฤดูแล้งและกำลังจะเริ่มฤดูฝน น้ำต้นทุนที่เหลืออยู่ตั้งแต่ปี 2557 มี 37% ปี 2558 มี 41% ปี 2559 มี 29% ปี 2560 มี 42% และปี 2561 มี 43%

ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับที่ไม่แตกต่างกันมาก จะมีในปี 2559 ซึ่งเป็นปีที่แล้งจะมีน้ำน้อยกว่าปกติ

แต่ดูเหมือนว่าช่วงปลายเดือนมิถุนายน ของปีนี้ จะกักเก็บน้ำเอาไว้มากจนน่าสังเกต โดย ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2560 มีน้ำอยู่ 50% ขณะที่ย้อนหลังตั้งแต่ปี 2560-2557 จะพบว่ามีน้ำ 41%, 27%, 39%, 37% ตามลำดับ จึงถือได้ว่าปีนี้เขื่อนแก่งกระจาน

น้ำใน

เท่านั้น

ร้อน

สปีด

สาริก

การบ

ออก

ปริมาตร

250

160

ซึ่งนี้

กักเก็บน้ำมากกว่าปกติถึง 10%

และจะพบว่าในเดือนกรกฎาคมของปีนี้มีน้ำเพิ่มเข้ามาในเขื่อนถึง 41% เพิ่มขึ้น 91% ของปริมาณกักเก็บเขื่อน โดยในปีอื่นเช่น 2557 ช่วงเดือนเดียวกันมีน้ำเพิ่มเพียง 8% ปี 2558 มีน้ำเพิ่ม 3% ปี 2559 มีน้ำเพิ่ม 3% ปี 2560 มีน้ำเพิ่ม 5% เท่านั้น

ทั้งนี้ หากเจาะในเดือนกรกฎาคม จะพบว่าน้ำที่เพิ่มอย่างมีนัยสำคัญ คือระหว่างวันที่ 19-20 กรกฎาคม โดยวันที่ 19 กรกฎาคม 2561 มีปริมาณน้ำในเขื่อน 60% แต่ในวันที่ 20 กรกฎาคม มีปริมาณ

เมตร อย่างที่ระบุ

อย่างไรก็ตาม สิ่งที่หลายคนกังวลคือ ฝนที่จะเริ่มตกหนักขึ้น อาจทำให้ต้องระบายน้ำมากขึ้นและอาจจะเกินกว่าที่กำหนดไว้ 90 ลบ.ม.ต่อวินาที อีกทั้งทั้งระบบระบายน้ำของ จ.เพชรบุรี ยังมีปัญหาเนื่องจากผังเมืองมีปัญหา การขยายตัวของเมืองขวางทางน้ำที่จะระบายลงทะเล ซึ่งอาจทำให้ประสบปัญหาได้

โดยสิ่งที่หลายคนห่วงคือน้ำจะขังอยู่ในเมืองเป็นเวลานาน โดยปีที่แล้วขังอยู่ในตัวเมืองกว่า 1 สัปดาห์ และในปีนี้ทุกคนต่างก็เตรียมรับมือกันแล้ว

ปริมาณน้ำเขื่อน 6 ส.ค.2561

เขื่อนวชิราลงกรณ

เขื่อนศรีนครินทร์

เขื่อนแก่งกระจาน

เขื่อนน้ำอูน

อนกลางฝน

นอกจาก “เขื่อนแก่งกระจาน” ที่มีน้ำมากกว่าปกติ ดูเหมือนว่าสถานการณ์ฝั่งตะวันตกจะไม่เป็นใจเท่าไร โดยอีกสองเขื่อนที่อยู่ จ.กาญจนบุรี ก็อยู่ในเกณฑ์ที่น้ำมาก โดย ณ วันที่ 6 สิงหาคม “เขื่อนศรีนครินทร์” มีปริมาณน้ำ 86% และ เขื่อนวชิราลงกรณ อยู่ที่ 84%

ทั้งนี้ หากดูสถิติ 10 ปี ให้หลังก็พบว่าปีนี้ทั้งสองเขื่อนมีน้ำมากเป็นประวัติการณ์ โดย “เขื่อนศรีนครินทร์” ปี 2551 มี 23%, ปี 2552 มี 81%, ปี 2553 มี 73%, ปี 2554 มี 75%, ปี 2555 มี 74%, ปี 2556 มี 73%, ปี 2557 มี 71%, ปี 2558 มี 68%, ปี 2559 มี 65%, ปี 2560 มี 74%

สำหรับเขื่อนศรีนครินทร์มีความจุ 17,745 ล้าน ลบ.ม. และขณะนี้ระบายน้ำวันละ 20 ล้าน ลบ.ม.

ขณะที่ “เขื่อนวชิราลงกรณ” มีปริมาณน้ำ 10 ปีให้หลัง ณ วันที่ 6 สิงหาคม ดังนี้ 2551 มี 62%, 2552 มี 75%, 2553 มี 40%, 2554 มี 66%, 2555 มี 68%, 2556 มี 64%, 2557 มี 48%, 2558 มี 49%, 2559 มี 44% และ 2560 มี 62%

ขณะที่เขื่อนวชิราลงกรณมีความจุ 8860 ล้าน ลบ.ม.

อย่างไรก็ตามปลายเดือนมิถุนายน ซึ่งเป็นช่วงเริ่มกักเก็บน้ำ จากสถิติ 5 ปีย้อนหลัง ของเขื่อน

น้ำเขื่อน 6 ส.ค.2561

เขื่อนวชิราลงกรณ

เขื่อนศรีนครินทร์

เขื่อนแก่งกระจาน

เขื่อนน้ำอูน

เขื่อนกลางฝน

ว่าเขื่อนแห่งนี้มีกักเก็บน้ำน้อย จึงต้องการที่จะกักเก็บน้ำเอาไว้ใช้ และจะเห็นว่าหากนับช่วงปลายพฤษภาคม ที่เป็นช่วงปลายฤดูแล้งและกำลังจะเริ่มฤดูฝน น้ำต้นทุนที่เหลืออยู่ตั้งแต่ปี 2557 มี 37% ปี 2558 มี 41% ปี 2559 มี 29% ปี 2560 มี 42% และปี 2561 มี 43%

ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับที่ไม่แตกต่างกันมาก จะมีในปี 2559 ซึ่งเป็นปีที่แล้งจะมีน้ำน้อยกว่าปกติ

แต่ดูเหมือนว่าช่วงปลายเดือนมิถุนายน ของปีนี้ จะกักเก็บน้ำเอาไว้มากจนน่าสังเกต โดย ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2560 มีน้ำอยู่ 50% ขณะที่ย้อนหลังตั้งแต่ปี 2560-2557 จะพบว่ามีน้ำ 41%, 27%, 39%, 37% ตามลำดับ จึงถือได้ว่าปีนี้เขื่อนแก่งกระจาน

น้ำในเขื่อนเพิ่มเป็น 82% เพิ่มขึ้นถึง 22% ในวันเดียวเท่านั้น

ในวันที่น้ำเพิ่มอย่างมากเป็นช่วงวันที่พายุโซนร้อน “เซินติญา” พัดเข้าประเทศไทยนั่นเอง

จากวันนี้อาจจะมีน้ำจำนวนมากที่ล้นจากสปิลล์เวย์ จากการเปิดเผยของ “พล.อ.ฉัตรชัย สาริกัลยะ” รองนายกรัฐมนตรี ในฐานะกำกับดูแลการบริหารจัดการน้ำ ระบุว่า จะมีปริมาณน้ำที่ระบายออก 90 ลูกบาศก์เมตร(ลบ.ม.) ต่อวินาที และปริมาณสูงสุดที่จะออกจากแก่งกระจานอยู่ที่ 240-250 ลบ.ม.ต่อวินาที น้ำที่ล้นสู่เขื่อนเพชรจะเหลือ 160 ลบ.ม.ต่อวินาที จะลดผลกระทบได้พอสมควร ซึ่งน้ำที่เข้าตัวเมืองอาจมีแค่ 50 ซม. ไม่ได้สูงขึ้นเป็น

นอกจาก “เขื่อนแก่งกระจาน” ที่มีน้ำมากกว่าปกติ ดูเหมือนว่าสถานการณ์ฝั่งตะวันตกจะไม่เป็นใจเท่าไร โดยอีกสองเขื่อนที่อยู่ จ.กาญจนบุรี ก็อยู่ในเกณฑ์ที่น้ำมาก โดย ณ วันที่ 6 สิงหาคม “เขื่อนศรีนครินทร์” มีปริมาณน้ำ 86% และ เขื่อนวชิราลงกรณ อยู่ที่ 84%

ทั้งนี้ หากดูสถิติ 10 ปี ให้หลังก็พบว่าปีนี้ทั้งสองเขื่อนมีน้ำมากเป็นประวัติการณ์ โดย “เขื่อนศรีนครินทร์” ปี 2551 มี 23%, ปี 2552 มี 81%, ปี 2553 มี 73%, ปี 2554 มี 75%, ปี 2555 มี 74%, ปี 2556 มี 73%, ปี 2557 มี 71%, ปี 2558 มี 68%, ปี 2559 มี 65%, ปี 2560 มี 74%

สำหรับเขื่อนศรีนครินทร์มีความจุ 17,745 ล้าน ลบ.ม. และขณะนี้ระบายน้ำวันละ 20 ล้าน ลบ.ม.

ขณะที่ “เขื่อนวชิราลงกรณ” มีปริมาณน้ำ 10 ปีให้หลัง ณ วันที่ 6 สิงหาคม ดังนี้ 2551 มี 62%, 2552 มี 75%, 2553 มี 40%, 2554 มี 66%, 2555 มี 68%, 2556 มี 64%, 2557 มี 48%, 2558 มี 49%, 2559 มี 44% และ 2560 มี 62%

ขณะที่เขื่อนวชิราลงกรณมีความจุ 8860 ล้าน ลบ.ม.

อย่างไรก็ตามปลายเดือนมิถุนายน ซึ่งเป็นช่วงเริ่มกักเก็บน้ำ จากสถิติ 5 ปีย้อนหลัง ของเขื่อนศรีนครินทร์พบว่า ปีนี้ (2561) ถือว่ามีน้ำสูงที่สุดคือ 81% ขณะที่ปี 2560 มี 71% ปี 2559 มี 65% ปี 2558 มี 68% และปี 2557 มี 71%

สำหรับสถิติปลายเดือนมิถุนายน ของเขื่อนวชิราลงกรณนั้น ปี 2561 มี 59% ปี 2560 มี 47% ปี 2559 มี 40% ปี 2558 มี 43% ปี 2557 มี 44%

ล่าสุดเขื่อนวชิราลงกรณระบายน้ำวันละ 43 ล้าน ลบ.ม.

ด้านภาคอีสานดูเหมือนว่าจะมีเขื่อนที่มีปัญหาเพียงเขื่อนเดียวคือ เขื่อนน้ำอูน ที่มีปริมาณน้ำเกิน 100% โดยสถิติ ณ วันที่ 6 สิงหาคม มีน้ำที่ 101% ซึ่งพบว่าเขื่อนน้ำอูนมีปริมาณน้ำมากผิดปกติ ในสองปีหลังโดยปี 2560 มี 124% ส่วนก่อนหน้านี้จะมีปริมาณน้ำไม่แน่นอน มากบ้างน้อยบ้างตามรายปี โดยปี 2559 มี 33% ปี 2558 มี 41% ปี 2557 มี 75% ปี 2556 มี 68% ปี 2555 มี 54% ปี 2554 มี 59% ปี 2553 มี 25% ปี 2552 มี 39% และปี 2551 มี 32%

โดยเขื่อนน้ำอูนมีปริมาณความจุ 520 ล้าน ลบ.ม.